

Regio Amersfoort
Postbus 4000
3800 EA AMERSFOORT

Uw brief van	Nvt	Ons kenmerk	15530
Uw kenmerk		Bijlage	1
Datum	18 januari 2019	Behandeld door	G.J. Hutten
Onderwerp	Startdocument Strategische Agenda regio Amersfoort	Team	Adviseurs Dagelijks Leven

Geachte mevrouw Oosting,

Op 29 mei 2018 heeft een raadsledenbijeenkomst in Eemnes plaatsgevonden. Daar zijn het plan van aanpak en de methodiek van De Dialoog toegelicht. Aanvullend is vanuit de regio Amersfoort een startdocument opgemaakt. Aan de hand hiervan heeft u de regiogemeenten een voorstel gedaan om tot drie regionale thema's ter bespreking te komen. Tijdens de regiobijeenkomst op 13 november is gesproken over de kaders voor de dialoog over deze thema's. Na de bijeenkomst zijn de gemeenteraden in de gelegenheid gesteld om deze kaders nog aan te vullen. Onderstaande reactie is in de raadscommissie van 17 januari besproken. Deze reactie sturen we u toe met instemming van de raadscommissie.

Op 6 september heeft onze gemeenteraad gesproken met leden van de regio Amersfoort over de Regionale Strategische Agenda 2019-2022. Vanuit Nijkerk is een brief verzonden met daarin de conclusies vanuit de raadsdiscussie. Onze gemeenteraad heeft de volgende drie onderwerpen binnen de domeinen Werken (A) en Consumeren (B en C) voorgesteld als regionaal op te pakken thema's:

- a. **Onderwijs en Arbeidsmarkt**;
- b. **Woningbouwopgave** (woningbouw versnellen, sociale huur, middenhuur, kwalitatieve woningbouwopgave);
- c. **Klimaat en energie** (energietransitie, klimaatverandering, circulaire economie).

De gemeenteraad van Nijkerk heeft duidelijk aangegeven dat zij lokaal bepaalt welke ontwikkelingen op Nijkerks grondgebied plaatsvinden. Daarbij speelt ook dat onze gemeente ten aanzien van de woningbouw afspraken maakt met de provincie Gelderland en niet met Utrecht. Tevens is vanuit Nijkerk het volgende meegegeven vanuit de ervaringen vanuit Samen aan Zet:

1. Aan de voorzijde moet voor inwoners/organisaties duidelijk zijn welke kaders per thema worden meegegeven. Deze moeten zowel transparant zijn als niet voor meerdere uitleg vatbaar;

2. Bij de start van de uitvraag moet duidelijk zijn welke consequenties een eindadvies heeft binnen de regionale samenwerking: wat wordt na besluitvorming regionaal afgestemd en welke beleidsruimte hebben gemeenteraden lokaal.
3. Indien mogelijk een voor inwoners/organisaties financieel kader of bandbreedte (mogelijk op basis van voorgaande jaren).

Tijdens een regiobijeenkomst op 13 november 2018 is in aanwezigheid van raadsleden focus aangebracht en een top drie bepaald. Dat is in lijn met de wens vanuit onze gemeente. De drie geprioriteerde onderwerpen zijn:

1. Energietransitie
2. Woningbouw – kwalitatief
3. Arbeidsmarkt

In het verslag zijn per dialooggroep deelvragen geformuleerd. Met de 3 thema's en de geformuleerde deelvragen kan de gemeente Nijkerk instemmen.

Kaderstelling vanuit Nijkerk

Aanvullend op de focus die is aangebracht is per gemeente met de aanwezige raadsleden besproken of en zo ja welke aanvullende kaders de raden aan de drie dialooggroepen zou willen meegeven. Deze kaders in totaliteit bepalen de speelruimte van de dialooggroepen. Graag maakt onze gemeenteraad hiervan gebruik. Hieronder treft u onze 'wensen en bedenkingen' aan in relatie tot de in de notitie van 13 november 2018 gestelde (concept) kaders.

1. Wij herbevestigen namens Nijkerk de door onze raad in oranje gearceerde teksten in de bijlage 'Kaders Nijkerk' en kunnen daarmee instemmen.

Ten aanzien van het proces:

Bij alle drie de onderwerpen is opgenomen dat het plan uiterlijk 1 juli 2019 beschikbaar moet zijn. De vraag is wat hieronder verstaan moet worden. Als dit de uitkomsten van de drie dialooggroepen is dan is dit haalbaar. Als binnen deze termijn ook de bestuurlijke besluitvorming met discussie in colleges en gemeenteraden moet plaatsvinden dan is dit uitermate krap. Echter in de zomervakantie zal geen enkel college stappen ten aanzien van besluitvorming zetten. Zodoende kan er beter voor gekozen worden om de dialooggroepen goed de tijd te geven met als einddatum voor indiening dan 15 augustus 2019 te kiezen.

2. Wij stellen voor om de plannen vanuit de drie dialooggroepen uiterlijk 15 augustus 2019 beschikbaar te hebben. Waarna aanvullend bestuurlijke besluitvorming in de negen gemeenteraden kan plaatsvinden.

Bij het proces is opgenomen dat alle deelnemers aan de dialooggroep zich vooraf expliciet committeren aan de kaders en de opgave. Het is voor aanvang gewenst c.q. noodzakelijk dat betrokkenen zich hiertoe uitspreken. De deelnemers in de dialooggroepen kunnen intrinsiek gemotiveerd zijn rondom een onderwerp, maar kunnen ook vanuit hun expertise en achtergrond zitting hebben in een dialooggroep. Diverse leden zullen naar verwachting vanuit organisaties en/of verenigingen deelnemen. Vanuit de ervaringen vanuit Nijkerk wordt voorgesteld om een extra punt toe te voegen.

3. Van ieder lid van de dialooggroep wordt gevraagd om te werken vanuit keuzes die het algemene belang dienen. Individuele en/of organisatorische belangen mogen geen rol spelen binnen het besluitvormingsproces om te komen tot invulling van de vooraf aan de dialooggroepen gegeven opdracht.

Ten aanzien van de inhoud:

Bij het onderdeel energietransitie zijn in totaal zes kaders gesteld. Wat echter ontbreekt is een link met de landelijke ontwikkelingen: het aanstaande klimaatakkoord dat binnenkort door Kabinet en Tweede Kamer wordt besproken en (al dan niet gewijzigd) vastgesteld. Om de regionale ambities maximaal te kunnen realiseren en gebruik te maken van landelijke (subsidie)mogelijkheden en gewijzigde wet- en regelgeving stellen wij het volgende voor. Dit om maximale effectiviteit van de maatregelen te garanderen tegen zo laag mogelijke kosten voor inwoners en het bedrijfsleven. Daarbij werken de gemeenten Barneveld en Nijkerk rondom de energietransitie reeds actief samen binnen de regio Foodvalley.

4. Bij de uitwerking van de voorstellen Energietransitie de juridische en financiële mogelijkheden vanuit het landelijke klimaatakkoord maximaal te benutten. Voor de gemeenten Nijkerk en Barneveld moet er in de uitwerking aandacht zijn voor reeds lopende trajecten bijvoorbeeld in de Foodvalley.

Bij het onderdeel energietransitie speelt de schaarste van de ruimte een nadrukkelijke rol. Inwoners en gemeenteraden zijn vaak bereid tot het nemen van acties. Echter de ruimte voor maatregelen, zeker aan de randen van de Veluwe en de Utrechtse Heuvelrug is schaars. Daarbij kun je denken aan de plaatsing van zonnenvelden en/of windmolens. Als basisprincipe binnen de strategische agenda zou opgenomen moeten worden dat de negen gemeenten gezamenlijk de lasten van klimaatregelen dragen en daarbij niet een last of oplossing opschuiven richting de rand van een buurgemeente. En dit al helemaal niet zonder overleg of afstemming tussen de colleges van B&W en de gemeenteraden die het betreft. Iedere gemeente is verantwoordelijk voor wat er op haar grondgebied plaatsvindt, maar heeft daarbij rekening te houden met de buurgemeente. Onze aanvulling op de kaders is de volgende.

5. Gemeenten zijn in principe zelf verantwoordelijk voor hun maatschappelijke opgave vanuit de energietransitie. Maatregelen worden in nauw overleg met omwonenden en de direct belanghebbenden besproken. Waar er sprake is van beoogde maatregelen die nabij een gemeentegrens plaatsvinden vindt tijdig overleg en afstemming plaats binnen beide colleges en gemeenteraden.

Bij het onderdeel Woningbouw – kwalitatief zijn al diverse kaders gesteld die ingaan op de toekomstige vraag naar woningen, de planvoorraad en de rol van marktpartijen en overheden. Vanuit Nijkerk is als extra kader meegegeven dat het plan ook een kwalitatief inzicht moet geven in de verschillen die lokaal, regionaal en bovenregionaal optreden. Dit mede vanuit het feit dat Barneveld en Nijkerk vanuit de provincie Gelderland hebben te opereren met haar afspraken en de overige gemeenten met de provincie Utrecht. Vanuit dit verschil wordt voorgesteld een aanvullend kader te stellen.

6. Binnen het plan wordt rekening gehouden met de kaders en contouren zoals die zijn gesteld vanuit de provincies Utrecht en Gelderland. Daarbij wordt beoordeeld welke mogelijkheden tot verruiming van de kaders aanwezig zijn met het oog op de aanstaande Omgevingswet.

Bij de kaders is (waarschijnlijk bewust) het onderdeel Woningbouw – kwantitatief niet opgenomen. Dit vanuit de gedachte dat gemeenteraden zelf verantwoordelijk zijn voor het aantal te bouwen woningen op hun grondgebied. In de basis is dit een prima democratische gedachte. Echter uit het voortraject is duidelijk geworden dat diverse gemeenten lokaal de poort nagenoeg gesloten houden. De druk op de woningmarkt, mede vanuit de Randstad, heeft tot gevolg dat de woningen lokaal en in de regio Amersfoort snel aftrek vinden. Gevolg van het feit dat als de helft van de regiogemeenten (zeer) beperkt bouwt is dat de druk elders bovenmatig toeneemt. Het kwantitatieve kader is niet opgenomen binnen de regionale kaderstelling. Wel is het vanuit Nijkerk zaak om deze ontwikkelingen zeer actief te blijven volgen. Ook in relatie tot het lokale jaarcontingent van 250 woningen jaarlijks, dat de laatste jaren ook met ruim 100 woningen per jaar wordt overschreden. Hiervoor lopen al gesprekken met de provincie Gelderland.

De druk vanuit de regio Amersfoort kan de urgentie vergroten, waarbij ervoor gewaakt moet worden dat er geen 'afschuifpolitiek' wordt bedreven. Binnen de regio Amersfoort vragen wij voor deze gezamenlijke opgave uw aandacht en verantwoordelijkheid vanuit elke regiogemeente.

Bij het onderdeel kaders Arbeidsmarkt zijn vanuit Nijkerk diverse op/aanmerkingen en aanvullingen gedaan. Deze worden vanuit de regio beoordeeld. Enkele van de regiogemeenten Amersfoort hebben een nadrukkelijke link met voedsel. Zeker voor de gemeenten Barneveld, Bunschoten en Nijkerk is dit het geval. Waar de Foodvalley zich gezien de naam succesvol op voedsel richt, daar is de focus van Amersfoort minder eenduidig. Binnen het kader van de arbeidsmarkt is het van belang, welk type onderwijs het ook betreft, dat er meer dan tot op heden van een ketenbenadering sprake is. Het (V)MBO moet dus ook profiteren van de kracht vanuit het WO (Wageningen Universiteit en/of Universiteiten/HBO-opleidingen binnen Utrecht) en omgekeerd. De kracht en afstemming binnen de brede onderwijskolom moet versterkt worden in het belang van toekomstige en huidige aanwezige arbeidspotentieel. Wij stellen het volgende extra kader voor:

7. Binnen het plan arbeidsmarkt wordt beoordeeld hoe de samenwerking binnen de onderwijskolom vanaf het (V)MBO tot aan het WO actiever versterkt kan worden. Waarbij zowel wordt gekeken naar de mogelijkheden binnen de provincies Gelderland als Utrecht.

Tot slot: iedere gemeenteraad binnen de negen gemeenten van de regio Amersfoort bespreekt de kaders die aan hen worden voorgelegd. De voorstellen tot wensen en bedenkingen zullen per gemeenteraad verschillen. Het is uiteindelijk aan de regio Amersfoort hoe u hierop reageert en wat uiteindelijk van de Nijkerkse voorstellen wordt overgenomen. Wij worden hier graag actief van op de hoogte gehouden. Wij vertrouwen erop dat het regiokantoor alle aanvullend gestelde kaders zal wegen en hiervoor een gezamenlijk voorstel bij alle negen raden aanbiedt ter definitieve besluitvorming. Waarna het dialoogproces in 2019 verder vorm en inhoud kan krijgen.

Wij wensen u en daarmee de regio Amersfoort een succesvol Dialoogproces toe.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Nijkerk,

De secretaris,

de heer G. van Beek

De burgemeester,

de heer mr. drs. G.D. Renkema